

Handmatig uitmesten en instrooien van paardenstallen

Handmatig uitmesten van strostallen in de paardenhouderijen is relatief zwaar lichamelijk werk. Naast de lichamelijke belasting is er bij het uitmesten en opstrooien sprake van blootstelling aan stof.

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ Paardenstallen moeten zo zijn ingericht dat bij het uitmesten en instrooien de lichamelijke belasting zoveel mogelijk wordt beperkt en de veiligheid wordt gewaarborgd.

Maatregelen

- Houd bij de inrichting (of herinrichting) van de stal rekening met de toepassing van mechanische hulpmiddelen.
- Maak bij het uitmesten en instrooien gebruik van hulpmiddelen zoals een Bobcat of [\(mini\)shovel](#) en een instrooimachine mits de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen worden gebruikt en ze het instrooien verlichten.
- Zorg voor ergonomisch gereedschap bij het handmatig instrooien en uitmesten.
- Zorg dat de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar zijn.

Checklist

- Benader de paarden in de stal op de juiste manier, zie ook [veiligheid in omgang met paarden](#).
- Laat het paard indien mogelijk niet in de box staan tijdens het uitmesten.
- Zorg bij het gebruik van een bobcat of shovel voor een goede afzetting, ook buiten het pand bij (minder/on-) onoverzichtelijke uitgangen.
- Probeer dicht bij de last de riek op te beuren, dit kan zware belasting van de rug voorkomen.
- Kiep de kruiwagen niet leeg in de mestput als de kruiwagen er in kan vallen.
- Gebruik om inademing van stof te beperken een stofkapje.

Draag tijdens het uitmesten veiligheidsschoeisel.

Foto: paarden op middenpad

Toelichting op de maatregelen

Organisatie en voorbereiding

- Leg een mesttransportband aan onder de stallen.
- Gebruik uitschuifbare tussenwanden.
- Maak de afstand van de stallen naar de mestopslag niet te lang.
- Zorg voor een goed verharde en vlakke ondergrond (zonder obstakels) naar de mestopslagplaats.
- Maak de mestopslag niet te hoog als de kruiwagen er op moet worden gereden.
- Sla stro, houtkrullen en vlas veilig op, zodat onbevoegden hier niet op kunnen klimmen en de balen niet kunnen omvallen.
- Zorg voor de aanwezigheid van een aantal mestrieken met diverse lengten, zodat de medewerker een riek met de voor hem/haar juiste lengte kan gebruiken.
- Zorg bij het uitmesten en opstrooien voor voldoende ventilatie.
- Geef duidelijk aan dat de mestopslag niet toegankelijk is voor onbevoegden. Hiervoor kunt u pictogrammen "verboden voor onbevoegden", afzethekken of rood-witte kunststofketting gebruiken.

Foto: voorbeeld overdekte mestopslag

Gereedschap, machines en apparaten

- Zet bij het gebruik van een bobcat of shovel de achteruitrijdsignalering uit als de paarden hiervan schrikken. Besteed dan wel extra aandacht aan het afzetten van de werkplek.
- Als mechaniseren niet mogelijk is: gebruik dan bij het handmatig uitmesten een kruiwagen met dubbel neuswiel.
- Kies het juiste gereedschap. Het gebruik van een mestriek of ander opscheepsysteem is afhankelijk van de bodembedekker in de stal.
  - Stem de lengte van de mestrieken af op de lengte van de medewerkers.
  - Vervoer balen stro, houtkrullen, vlas en dergelijke op vierwielige wagens, kruiwagens met een dubbel neuswiel of in daarvoor bestemde transport- en uitstrooimachines.

Kruiwagen met dubbel neuswiel

Kruiwagen met afkiepbare bak

Strowagen vierwielig

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Zorg voor veiligheidsschoeisel/laarzen bij het uitmesten, omdat men in aanraking kan komen met de paardenvoeten, machines,

de scherpe punten van de riek en biologische agentia.

- Benader de paarden in de stal op de juiste manier.
- zie ook [veiligheid in omgang met paarden](#).
- Zorg voor stofkapjes minimaal P2.

WAT U VERDER MOET WETEN

- Mestrieken met een lange steel kunnen veiliger zijn indien de paarden tijdens het uitmesten nog in de stallen staan. Let wel hoe verder naar het eind van de steel men de riek vasthoudt hoe zwaarder wordt de last.
- Denk bij transport en mestopslag ook aan milieuaspecten. Ruim tijdens het (kruiwagen)transport gemorste/afgevalen mest direct op.
- De uitlaatgassen van verbrandingsmotoren zijn schadelijk; zorg voor voldoende ventilatie. Gebruik van elektrische transportmiddelen is aan te bevelen
- Als u uitschuifbare tussenwanden heeft: zet de paarden op het middenpad en rijd de mest uit met een bobcat of shovel.
- Schuif de tussenwanden altijd geheel uit en borg ze indien mogelijk.

Uitschuifbare tussenwand, hier nog niet volledig uitgetrokken

Shovel(Shovels niet onbeheerd wegzetten met geopende bak)

Mesttruck